

LUKIJAKSI-projektin yhteenveto kevät 2021

Lukutuokiot päiväkotiki Kuokkalankulmassa, Pihlajamäessä ja Otsonmäessä käynnistyivät helmikuun 2021 alussa. Vierailin jokaisessa ryhmässä kerran viikossa klo. 9 – 10 välillä. Lapset ovat kaikki 2017 syntyneitä, KK:ssa 6 lasta, PM:ssä 7 lasta ja OM:ssä 5 lasta. Mukana oli joka ryhmässä yksi päiväkodin aikuinen, Kuokkalankulmassa useimmiten sama aikuinen, Pihlajamäessä ja Otsonmäessä vaihdellen. Lukutuokioon oli varattu oma tilansa.

Lukutuokioiden ohjelmarunko oli pääsääntöisesti sama: kokoonnuimme yhdessä lukumatolle ja useimmiten vaihdoin alkuun kuulumiset. Tässä oli tärkeää, että jokaisen lapsen ääni pääsi kuuluville. Jo aika pian – lukutuokioiden edetessä – kuulumisten kertominen oli niin innostavaa, että jouduimme sopimaan säännöt (tai ainakin yrittämään); vuorotellen, yksi kerrallaan. Tätä on harjoiteltu koko kevät! Jouduin myös asettamaan aikarajan, että päästään siirtymään eteenpäin. Heti alkuun käytössä oli omat tähtinimet, joista harjoiteltiin oman ja ehkä kaverinkin nimen tunnistamista. Myös aikuisilla ja lukulampaalla oli tähtinimi. Tähtinimien avulla äänestettiin luettavasta kirjasta, leikeistä ja lopetuslaulun hakemisesta Satutädin Salataskuista. Tervehdyslaulu laulettiin yhdessä jokaisen nimi mainiten.

Olin valinnut jokaiselle lukutuokioille muutaman kirjaehdokkaan, joista lapset saivat äänestää luettavan oman tähtinimen avulla. Lukutuokioiden aikana olen kannustanut lapsia kommentoimaan ja keskustelemaan kuvista ja kirjan tapahtumista. Pari kertaa lukutuokiota ”elävöitettiin” Salaperäisessä Sutamajassa. Olen laittanut liitteeksi luettujen kirjojen luettelon.

Lukuhetken jälkeen äänestettiin leikkituokiosta. Myrkkysieni-, Taikahuivi- (muistileikki), Tunnustele ja löydä esineitä- ja Avaimen piilotusleikit ovat olleet suosittuja. Varpaiden kutituslaulu on ollut riemastuttava hetki! Pari kertaa oli liikuntaleikki. Loru- ja riimikortit eivät vielä oikein ”napanneet”, niiden aikana alkoi selvästi keskittyminen herpaantua. Kokeilen niitä uudestaan syksymmällä.

Lopetuslaulun ja myöhemmin myös Aarrekartan etsiminen Satutädin Salataskuista arvottiin tähtinimien avulla. Lopetuslauluun (mukana leikki) kokoonnuttiin yhteiseen piiriin.

Luku-, äänestys- ja leikkituokioiden avulla olemme harjoitelleet mm. osallistumista, keskittymistä, oman vuoron odottelua, värejä ja lukuja. Lasten yksilölliset erot alkoivat tulla tutustuttaessa näkyviin. Tärkeänä tavoitteenani on ollut lämpimän ja turvallisen aikuisen läsnäolon välittäminen lapsille. Olen tuntenut suurta onnistumisen iloa, kun tapaamishetkien alussa ja harmin hetkillä on tultu syliini!

Nopeasti ilmeni myös lapsiryhmien väliset erot, ne korostuvat erityisesti keskittymisessä. Yhdelle ryhmälle tunti ei aina tahtonut riittää, yhden haastavamman ryhmän kestoaikaa olen lyhentänyt reippaasti, yksi ryhmä on vaihdellen siltä väliltä.

Suuri merkitys on ollut mukana olevan päiväkodin aikuisen läsnäololla, lasten tukemisella/kannustamisella ja hänen innostuksellaan.

Lukulammas on ollut tärkeä henkilö mukana lukuhetkillä. PAJU=KK/ELSA=PM/HETA=OM - lapset ovat antaneet nimen. (Eräs lapsi kysyi alussa: ”Irma, onko toi elävä?”)

Olen tehnyt jokaisesta lukutuokiosta kirjallisen dokumentoinnin itseni lisäksi kirjastoon ja jokaisen lukuryhmän päiväkotiin. Kun sain tietoteknistä apua (piilokopiot), laitoin myös vanhemmille sähköpostitse dokumentoinnit. Aika pian liitin mukaan valokuvia luku- ja leikkituokiosta. Kuviin pyysin ja sain kaikilta vanhemmilta kirjallisen luvan. Lasten nimiä ei mainita. Olen saanut kiittävää palautetta vanhemmilta näistä dokumentoinneista.

Lukuhetket lasten kanssa ovat olleet iloa tuottavia, antoisia, väliin haastaviakin! Lasten kanssa on mentävä täysillä mukaan, vähempi ei riitä! Olen hyvin onnekas henkilö, kun olen saanut johdattaa lapsia rakastamieni satujen/kirjojen maailmaan. Hannele Huovi kiteyttää tämän ajatuksen mielestäni tavattoman kauniisti ja oivaltavasti.

*”Satu on matka. Kun lapsi tahtoo matkalle,
aikuisen on avattava hänelle sadun portti.
Lapsi on lähdössä löytöretkelle, itseään etsimään.
Se on vakava ja juhlallinen matka –
mutta myös hauska.
Ja aikuinen saa kulkea mukana.”*

Lempäälässä 24. toukokuuta 2021
Satutäti Irma Hakola

Liite 1

LUETUT KIRJAT Helmikuu – Toukokuu 2021

-VARIS SANOO EI	kirjasarjasta Mimmi-lehmä ja varis
-MAISA-kirjoja	luukkukirjoja, luettu yht. 6 kpl
-MUUMI JA SUURI AARTEENMETSÄSTYS	luukkukirja
-SATU KIELIUKOSTA	toiminnallinen kuvakertomus
-VAARIN KINNAS	ukrainalainen satu; suom. Vilho Jokela
-PUPU JA MUNA	Tammen kultaiset kirjat
-PUDONNUT TÄHTI	Liisa Kallio
-KOLME KARHUA	Tammen kultaiset kirjat
-KANIN NOKOSET	luukkukirja
-PUPPE KIRJASTOSSA	luukkukirja
-KANA KAROLIINA	Tammen kultaiset kirjat
-PIENI MERENNEITO	Tammen kultaiset kirjat
-TUHKIMO	Tammen kultaiset kirjat
-MUUMIPEIKKO EKSYY	luukkukirja
-LIISA IHMEMAASSA	Tammen kultaiset kirjat
-YKSI SINNE TAI TÄNNE	Tracey Corderoy (ympäristökirja)
-MAAILMAN PARAS ISOSISKO	Caroline Grey
-PUPU ETSII OMAA KOTIA	Tammen kultaiset kirjat
Lisäksi: LUKULAMPAAN TARINA KOLME PUKKIA JA PEIKKO KULTAKUTRI JA KOLME KARHUA	Kirj. Irma Hakola; satu <i>kerrottuna</i> nukketeatteriesitys nukketeatteriesitys